

Težnja — Izvzemli ponedeljek — vsak dan zjutraj — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, 1. nadstropje. — Dopis naj se pošilja na uredništvo. — Nepravilna pisma se ne sprejemajo, rokopis se ne vrača. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina — Lastnik tiskarne Edinost. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec 1.70, pol leta 1.30, in cel leto 1.60. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širini ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 10 stot. osmrtnice, zavarovalnice in vabila po 1.10, oglasi denarnih zavodov po 1.20. — Mali oglasi po 20 stot. beseda, najmanj po 1.20. — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno na uredništvo, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, 1. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

ZNAMENIT GOVOR

Rimski parlament je po političnem govoru ministrskega predsednika glasoval najpogostejši kabineti zaupnico. Glasovanje zaupnice nam je v tem slučaju podalo jasno sliko današnjega političnega položaja Italije: za Bonomija, ki je pravi prototip zmehčljivca, neodločenega, brezprogramnega državnika, je glasovalo središče zborov. Proti je glasovala levica, a skrajna desnica je ostala nevtralna, t. j. ona se je vzdržala od glasovanja. To pomeni, da je v neizprosnih političnih borbi, ki se vodi med desnico in levico, nastalo začasno premirje, s prevlado desnice, ki pa vendar ni tako močna, da bi vzela sama vladno v svoje roke, temveč stoji na strani, dobrohotno gledajoč na politiko Bonomijeve vlade.

Vse to nam dokazuje dolg politični govor ministrskega predsednika, ki nam je podal v resnici izvrstno sliko današnjih političnih razmer v Italiji. Predmet njegovega govora je bilo razmerje vlade do fašistov in socialistov, ali še boljše rečeno mnenje nepristranskega opazovalca obeh nasprotujočih si političnih sil: fašizma in socializma. Bonomi se nam v svojem govoru predstavlja kakor poveljni ladje, ki se skuša skrbno izogibati nevarnostim, ki mu prete na desni in levi. Ves njegov govor je prežet pozivom, naj se vzpostavi razrušene državne avtoritete, ki naj bi zagotovila ravnotežje v državi.

Vsaka jasnost toliko na desno, kolikor na levo, je Bonomiju protivna iz naravnega razloga, ker bi se on moral umakniti izrazitimi predstavljateljem desnice ali levice, kakor hitro bi v državni politiki odločilno prevladala ena ali druga struja. On se teh struj silno boji, vsled česar jih v svojem govoru nikakor ni maral izživati na odlični boji proti njemu. Bonomi je opravičeval postanek in obstanek fašizma do — gotove meje; in istotako je poudarjal upravičenost socialistične propagande — do gotove meje. Pred napadi z desne in leve se je spretno skrival, priklanjajoč se na obe strani. Ker zbirača v sedanjem političnem trenutku obe nasprotujoči si struji svoje moči in se šele pripravljata na bodoče boje, ga niti eni niti drugi niso skušali prepoditi iz njegovega skrivališča.

Čudno je, da mu nekateri listi očitajo njegovo neodločnost, ko je ta vendar glavna lastnost, ki mu je neobhodno potrebna, da se vsaj začasno vzdrži na svojem visokem mestu. Nočemo se spuščati v podrobnosti njegovega govora, posebno ne v to, kako je on opravičeval svoje postopanje o priliki fašistovskega kongresa v Rimu. Iz vsega njegovega govora zveni priznanje, da je vlada toliko ob tej priliki, kakor sploh ves čas svojega obstanka delala le to, kar je smela storiti, da se preveč ne zameri niti na desno niti na levo. Bonomi je sam priznal, da so prejšnje vlade vladale le navidezno in da je bila v zadnjih letih državna politika plod izvenparlamentarnih borb. To se pravi, da državo ni vladala za to poklicana vlada, temveč vojvode in skupine državljani, ki so skupno živigale na vse vlade. Ne to, kar je vlada zahtevala in želela, se je izvršilo v Italiji, temveč, kar so hoteli gotove struje. Vlada je ukazovala, predpisovala, odredjala, prepovedovala, a godilo se je to, kar se je zljubilo nekaterim strujam v deželi. To, kar je pravno zastopstvo italijanskega naroda sklenilo in proglasilo za zakon, je stopilo popolnoma v ozadje pred tem, ker so sklepe in proglase za svoj zakon nekatere nasilne struje v državi. Zato je bilo vse njihovo delo, so bili vsi njihovi nastopi v pravnega in državnega stališča nepretrgana kršitev obstoječih zakonov, neprestano zanikanje vseh podlag, na katerih stoni vse državno življenje naše dobe. Vlada, ki vidi, da se spreminjajo pred njenimi očmi vsi osnovni zakoni države v kose papirja, bi se morala imeti občutek, kakor da ji trzejo dušo iz telesa. Vlada, ki ve, kaj je njena dolžnost, občuti tako stanje kot največje ponižanje. Zdi se ji, kakor da ji režejo žile dovednice. Kajti tako stanje oropa vsako vladno njene eksistenčne upravičenosti, vsak misleč človek se mora vprašati, čemu prav zaprav tako vlada obstaja. Za vladno si ni mogče misliti bolj nevednega in žaljivega položaja.

Ministrski predsednik Bonomi pa je v svojem govoru označil to žalostno stanje, v katerem se je nahajala italijanska vlada po vojni — višek je pomenil nastop fašizma — za srečno in krasno dobo Italije. Take obzornice italijanske vlade, takega priznanja avtoritete in čestitosti, ni bilo nikdar iz ust kakega ministrskega predsednika. Zato spada Bonomijev govor med znamenite govore evropskih državnikov.

Jugoslavija

Pregranjanje Miriditov

BELGRAD, 8. Listom javljajo iz Prizre: na: Tiranska glada ne spoštuje odlokov Zveze narodov, kolikor ji niso po volji. Samolastno vlada iz Tirane se kruto masčuje nad krščanskimi Miriditi. Čete te nekrščanske tolpe prodirajo na ozemlje Miriditov ter brez usmiljenja pregranjajo prebivalstvo, ki se bori za svobodo svoje vere in za demokratsko vladavino v Albaniji. Oroši so že zavzeti. Miriditi bežijo na jugoslovensko ozemlje, da si rešijo življenje. — «Tribuna» pravi: «Miriditi, s katerimi je naš dopisnik govoril, so vprašali, ali je jugoslovenska vlada že predvzela primerne korake, da o tem obvestijo poslaniško konferenco, Zvezo narodov in angleško vlado.»

Bolgarska

Za zedinjenje Bolgarske z Jugoslavijo

SOFIJA, 8. «L'Echo de Bulgarie», list bolgarskega ministra za zunanje zadeve, je objavil pred kratkim članek pod naslovom «Novi Balkan», v katerem zastopa idejo jugoslovenske federacije med Jugoslavijo in Bolgarsko v zadnji vojni velika nesreča, ki je ob enem tudi nesreča za vse Slovanstvo, kajti okoli 2 milijona bolgarskih Slovanov je prišlo pod oblast Grkov in Rumunov. Toda novi Balkan — nadaljuje list — mora pomeniti zmago slovanke misli, mora biti dokaz slovanke vzajemnosti in moči slovankega plemena. Na Balkanu se mora obrazovati bratska, močna in nirojlna slovanstva država, na katero bi se sedeli gledali s spoštovanjem, t. j. močna jugoslovenska država, jugoslovenska federacija, v kateri bi se Bolgari čutili ravno tako doma kakor Srbi, Hrvati in Slovenci. O taki državi so sanjali bolgarski rodoljubi v 70-tih letih, kakor Rakovski, Karavelov, Levski in Botev kakor tudi veliki srbski knez Mihajlo III. Obrenović. Ni dvoma, da se je položaj na Bolgarskem spremenil in da se je začel razvoj v smeri proti zedinjenju z Jugoslavijo. Potrebno je torej, da ta ideja, ki v Jugoslaviji ni tuja, dozorj tudi v Belgradu. Ako se nekega dne ta dva junaška naroda zedinita, tedaj bodo ne samo Jugoslovenci, temveč sploh vsi Slovani lahko brez skrbi za svojo bodočnost. Velika jugoslovenska zvezna država bi stela okoli 20 milijonov prebivalcev, bi s naslanjala na tri morja, bi bila po svojem ozemlju četrti v Evropi ter bi bila v gospodarskem oziru popolnoma neodvisna od vseh drugih držav. Usoda novega Balkana je odvisna od Jugoslovenov. Naša naloga je, da ga napravimo, da bo slovanški.

Čehoslovaška

Sestanek Masaryk - Hainisch

PRAGA, 8. Na podlagi sklepa dunajske in praške vlade se bo sestanek med predsednikom čehoslovaške republike Masarykom in predsednikom avstrijske re-

publike Hainischem vršil 15. ali 16. t. m. v Lany, kjer se sedaj nahaja predsednik Masaryk. Hainisch bo spremljal kancelar Schober, ki bo imel ob tej priliki z Benešem posvetovanje o sodobnih političnih vprašanjih. Pripravljalna posvetovanja med avstrijskimi in čehoslovaškimi finančnimi strokovnjaki se bodo začela jutri. Kakor znano, je naloga teh posvetovanj, da se na njih načeloma rešijo nekatera vprašanja, katera se bodo podrobno obravnavala na konferenci, ki se bo vršila v Gradcu v mesecu januarju.

Konec stavke čehoslovaških rudarjev

PRAGA, 8. Stavka 40.000 rudarjev v okraju Moravska Ostrava - Karvin, ki je trajala 48 ur, je končana. Spor se je rešil s posredovanjem vlade. Rudarjem se bodo plače zvišale, rudarji pa so se obvezali, da bodo več proizvajali. Kolektivna pogodba ostane v veljavi do konca januarja l. 1922. Rudarji se vračajo na delo.

Rusija

Položaj v Rusiji. — Nansenov poziv za pomoč

BRELIN, 8. Dr. Nansen je poslal velikemu komisariju mednarodnega odbora za pomoč Rusiji zračno brzojavko iz Moskve. Nansen pravi v tej brzojavki, da je položaj slab in da postaja z vsakim dnem slabši posebno v saratovskih gubernijah, dasi razni pomožni odbori uspešno delujejo. V mestu Saratovu je umiralo prej od 30 do 40 ljudi na dan. Sedaj so še 3 do 4 smrtni slučaj na teden. Za to gre zasluga predvsem ljudskim kuhinjam, ki so se ustanovile. Vkljub temu pa je treba, da pride pomoč v večji meri, kajti drugače bo zelo slabo. Prevoz živil po železnici je še močnejši, toda treba jo je poslati hitro, toda v kratkem bo sneg onemogočil ves železniški promet. Ako se posreči dobiti zadosti ovsa, tedaj se bo našlo zadostno število konj, s katerimi se bodo dale prevažati le najnujnejše potrebščine. Ob zaključku dr. Nansen ponovno naglašja, da je hitra pomoč neobhodno potrebna.

Poljska

Odnosaji med Poljsko in Rusijo

VARŠAVA, 7. Čičerin in Skirmunt sta izmenjala v zadnjem času nekoliko not. Naglašja se, da je Čičerinov glas v teh notah mnogo bolj spravljiv kot v prejšnjih. Čičerin pravi, da misli ruska vlada, da zahtevajo gospodarski in industrijski interesi tesno prijateljstvo med obema državama. Sedaj, ko se obrača ruska vlada do drugih držav s prošnjo, da bi sodelovale pri gospodarski obnovitvi Rusije, je sovjetski vladi na tem, da vzpostavi s Poljsko trdno prijateljstvo. Čičerin pravi dalje, da upa da bo imel srečo, ter poziva poljsko vlado, naj deluje v istem smislu. Skirmunt je v svojem odgovoru najprej protestiral proti temu, da se Rusija meša v vprašanje Wilne, ter je nato izrazil svoje veliko zadoščenje,

spričo miroljubnih namenov ruske vlade. Ob zaključku pravi Skirmunt, da pričakuje poljska vlada stvarne dokaze o tej izpremembi v ruski politiki in stavi obenem predlogov za končno rešitev vseh sporov.

Ministrstvo za prehrano odpravljeno
VARŠAVA, 7. Ministrski svet je sklenil, da se bo odpravilo ministrstvo za prehrano.

Poljski v Gornji Šleziji

VARŠAVA, 7. Poljska vlada pridno ureja upravo v tistem delu Gornje Šlezije, ki je bil prisojen Poljski. Obenem se vršijo z Nemčijo pogajanja za ureditev vprašanj, ki so v zvezi z razdelitvijo pokrajine. V ta namen je bila danes pod predsedništvom ministra za zunanje zadeve Skirmunta seja vseh članov posameznih podkomisij. Danes je odpravljeno v Katowitz posebno poslanstvo zakladnega ministra, da začne s pripravi za otvoritev uradov, ki spadajo v to področje.

Italija

«Idea Nazionale» — «Critica sociale» — Podkupljeni? — Podmoraki kabel med Trstom in Krlom

RIM, 8. Veliko pozornost je vzbudil na včerajšnji seji zbornice poslanec Bombacci, ki je prišel v zbornico, spremljan od slug, kateri je nosil naročaj listov «Avanti!». V veliko jezo fašistovskih in drugih poslancev je Bombacci čital iz listov odlomke, iz katerih je razvidno, da je ministrski predsednik govoril l. 1917. o stavki v javnih obratih povsem nasprotno, nego v zadnjem svojem govoru.

Nato se je začela razprava o podkupovanju nekaterih italijanskih listov. Podtanjnik v ministrskem predsedništvu je izjavil fašistovskemu poslancu Lupiju, ki je predložil tozadevno interpelacijo, da uživa časopisje v Italiji največjo svobodo in da sedanja zakonodaja ne dovoljuje zahtevane preiskave o tem vprašanju. Ko bo sprejet zakon, predložen od poslanca Modiglianija, bo država lahko vršila zahtevano kontrolo nad listi.

Nacionalist Gray je ogorčeno protestiral proti očitnemu skrajnemu levice, da je «Idea Nazionale» podkupljena. «Idea Nazionale» — je poudaril nacionalistični poslanec —, ki je vedno iskreno in dostojno branila pravice proizvajalske kategorije, katero socialisti imenujejo izkoriščevalko države, je vedno ohranila svojo politično neodvisnost in ni nikdar padla tako nizko, kakor «La Critica sociale», ki sicer vedno dviga svoj glas proti buržoaziji in bankam, a je vendar financirana od bančnih in izdajateljskih zavodov.

Ta ugotovitev je dala povod odločnemu protestu socialističnega poslanca Turati, ki je ravnatelj omenjene revije. Turati je poudarjal, da vodi že 31 let to revijo in da more torej absolutno zanikati Grayjevo trditve. Zahteva od nacionalističnega poslanca dokazov, ker ga bo v nasprotnem slučaju smatral za lažnika.

Gray je odgovoril takoj. Leta 1920. je izdajatelj Bemporad v Firencah povečal svoje podjetje s pomočjo zavoda «Banca Commerciale». Takrat je govornik vodil pri Bemporadu objektivno izdajo del o revolucionarnem gibanju. Kmalu nato je Bemporad sprejel izdajanje revije «Critica sociale». Istočasno se je tudi politična smer izdajatelja izpremenila iz objektivne v subjektivno, začela se je propaganda za državni socializem in govornik je vsled tega odstopil od svojega mesta. To se je zgodilo istočasno z vstopom dveh socialističnih poslancev v upravni svet založništva Bemporad. Zveza med porasokom imetja revije «Critica sociale», založništvom Bemporad in financiranjem s strani bančnih zavodov je torej jama.

Turati je ugotovil, da je po besedah, ki jih je izrekel Gray, jasno, da je lažnik. Ponašal je, da je z lastnimi finančnimi žrtvami omogočil izdajanje svoje revije. Ne on, ne njegovi sodružniki niso bili nikdar plačani. Ne razume, kaj slabega je na tem, da je prevzelo založništvo Bemporad izdajanje njegove revije.

Turati je med silnim krikom desnice in odobravanjem socialistov zaključil s poudarkom, da je poslanec Gray iznesel najbolj podlo in obrekovno laž.

Po izjavi socialističnega Trezzija, da temelji njegova obožba lista «Idea Nazionale» na doslej še ne dementiranem pisanju listov, ki so javili, da je dobil nacionalistični list 700-800 tisoč lir podpore od bratov Perroni je predsednik prekinil razpravo o tem predmetu, naker se je začela razprava o zakonskem načrtu glede pogodb z družbo Eastern Telegraph Company o podmorskem kabelu med Trstom in Krlom. Giuffrida, minister za pošte in brzojav, je izjavil, da gre le za kabel, ki obstoja že od pred vojne in katerega uporabo je Italija prevzela od Avstrije. Italijanska vlada je dosegla od omenjene družbe nekoliko izboljšanj njene prejšnje pogodbe z Avstrijo. Vlada je prepričana o potrebi za Italijo, da razvije direktne brzojavne vezi z največjimi mednarodnimi središči, ki bi bile brez tuje kontrole, spriči sedanega razvoja radio-telegrafije pa to še ni mogoče.

Zakonski načrt je bil odobren.

Seja komisije za vnanje stvari. — Izjave ministrstva vnanjih stvari
RIM, 8. Včeraj se je sestala komisija za vnanje stvari. Listi objavljajo izjave

ministra vnanjih stvari na tej seji. Predvsem je Della Torretta ponovno odločno zanikal vesti o incidentu med Briandom in Schanzerjem. Glede albanskega vprašanja je izjavil, da je poslaniška konferenca končno določila albanske meje, ki so one iz l. 1913. z nekoliko popravki in prid Jugoslaviji. Jugoslavija se je uklonila Zvezi narodov in umika svojo vojsko iz Albanije prisojenega ozemlja. Se vedno pa traja vstaja Miriditov, ki so ustanovili republiko, katere središče je na jugoslovenskem ozemlju. Zdi se pa, da bo kmalu prišlo do sporazuma med njimi in tiransko vlado. Dogovor Bonin - Venizelos, ki je nadomestil dogovor med Tiltonjem in Venizelosom, je v tesni zvezi s severno pogodbo. Ta dogovor, ki se še ni izvršil, bo predložen zbornici v odobritev.

Kar se tiče stališča Italije nasproti črnogorskemu vprašanju, je Della Torretta ponovil izjave, ki jih je dala vlada zbornici, in sicer da bo Italija podpirala vse upravičene in zakonito predložene zahteve večine črnogorskega naroda.

Otvoritev katoliške univerze v Milanu

MILAN, 8. Včeraj se je vršila svečana otvoritev katoliškega vseučilišča. Otvoritev se je udeležilo mnogo uradnih, civilnih in cerkvenih oseb. Prisoten je bil tudi kardinal Ratti, nadškof v Milanu, kardinal Maffi, nadškof iz Pize, državni podtajnik za uk Anile, poveljnik armadnega zbora general Cattaneo, politični tajnik italijanske ljudske stranke Don Sturzo, več škofov iz raznih škofij in zastopniki raznih kulturnih društev. Rektor univerze oče Gemelli je sprejel v vseučiliški avli obilno. Po otvoritvi se je bil prečitani mnogoštevilni pozdravi in voščila, med katerimi tudi pozdrav papeža in Papinija, kateri je bil priložen dar 20.000 lir. Besedo je prvi dobil grof Lombardo, ki je daroval za univerzo en milijon lir. Nato je govoril oče Gemelli ter je orisal program in pomen novega katoliškega zavoda. Govorili so še državni podtajnik Anile in drugi govorniki naker je kardinal Ratti sporočil papežev blagoslov. Nato so si povabljeni ogledali prostore novega vseučilišča.

Reka

Reka je Reka?

REKA, 7. (Stefani). Na palači reške vlade je palapala že od premirja italijanska zastava. S časom je slabo vreme zastavo raztrgalo na kose. Snoti so se neznani ljudje po odrih, ki služijo za popravilne prečelja, spravili na streho vladne palače ter so doli na drogovo zavestno. Reško vlado je to neupravičeno dejanje iznenadilo. Vlada pa kljub temu ni smatrala za primerno vstrajati pri svoji naredbi, naj se zastava sname, da bi ne prišlo do kakih neredov. Med nekaterimi prenapetosti je prišlo do sporenkaja, toda mir se ni kakl. Reška vlada je naznanila ta dogodek italijanski vladi.

Francija

Briandov govor o vojni odškodnini. — «Zavezništvo so vključili na vse nemško premoženje»

PARIZ, 8. Ministrski predsednik Briand je imel pred senatom važen govor o vprašanju vojne odškodnine. Briand je rekel, da se na podlagi poizvedb reparacijske komisije reči, da je Nemčija kot država obubožala, toda nikakor pa niso obubožali njeni prebivalci. Ako bi Nemčija proglasila bankrot, tedaj bi bil to sleparski bankrot. V letu 1871. francoska vlada ni imela v svojih blagajnah 5 milijard, ki jih je zahtevala Nemčija, toda vsi Francozi so se zavedali, da morajo jamčiti za podpis svoje vlade. Nemčija naj si vzame ta primer za zgled, kajti zavezništvo so vključili na vse nemško premoženje. Do sedaj je Nemčija plačala svoje obroke, prva milijarda je bila plačana ob času. Vsled vprašanja razdelitve te svote so nastala med zavezništvo pogajanja. Sestavljen je bil zapisnik, ki pa ga francoska vlada ni hotela odobriti, ker je bila njegova vsebina v nasprotju z vsebino prejšnjih sporazumov. Nato je Briand odgovarjal na interpelacijo, v kateri je bilo rečeno, da drugi zavezništvo spriča takega zadržanja francoske vlade tudi ne bodo hoteli smatrati wiesbadenskega sporazuma za veljavnega. Rekel je, da je treba nasprotno naglasiti, da je ta sporazum imel polno veljavo posledice, ker je bilo z njim dokazano, da Francija ni nepopustljiva. Zavezništvo so bili obveščeni o vsem in upam, da bodo gotovo spoznali, kje je pravica. Glede prihodnjih obrokov je reparacijska komisija že storila svoje sklepe. Ne vem, kaj bo prišlo, toda mislim, da si Nemčija mora preskrbeti potrebne dohodke: naj upravlja pametno svoje gospodarstvo, naj naloži davke, ki se ne dajo odvrti, in naj rabi svoje bogastvo predvsem za plačevanje vojne odškodnine. Tako stojijo stvari.

Anglija

Angleško - nemška gospodarska pogajanja
LONDON, 8. Rathenau je še vedno v Londonu ter nadaljuje svoja pogajanja. Von Simons je izjavil novinarjem, da ne more o teh pogajanjih, ki se vršijo med Rathenau-om in Sir Robert Horne-om, še ničesar reči. Pogajanja se vršijo popolnoma tajno. Na drugi strani pa ima Rathenau vsak dan posvetovanja tudi z londonskimi finančniki. Iz Londona bo odpravil še le tedaj, ko bodo pogajanja končana.

Po sklenitvi sporazuma med Anglijo in Irsko.
LONDON, 8. Včeraj popoldne se je vršil sestanek zasebnega sveta angleške krone, kate-

remu so prisostvovali Lloyd George, vsi drugi člani vlade, ki so v Londonu, in kraljevi namestnik za Irsko Fitzram. Kralj je podpisal proglas s katerim se sklicuje parlament za prihodnjo sredo, da odobri sporazum, sklenjen med Anglijo in Irsko.

DUBLIN, 8. De Valera je sklical člane sinajnovske vlade, da zavzame stališče napram angleško-irskemu sporazumu.

BELFAST, 8. Sir James Craig je sporočil parlamentu Severne Irske, da namerava iti v London. Severna Irska ni storila še nobenega sklepa o novih predlogih. Z ozirom na neki govor Lorda Birkenheada je Sir James Craig opozoril angleške ministre, naj nikakor ne dajo zvestih Ulsterancev z besedami, kakršne je rabil predsednik gornje zbornice v Birminghamu.

LONDON, 7. Griffith je izjavil v nekem govoru, da so zastopniki pristave edinstva z Anglijo iz Južne Irske objubilili, da bodo sestavili predlog, po katerem bi si zagotovili v zbornici Južne Irske primerno zastopstvo. Griffith je dostavil, da se bo večina posvetovala z njimi tudi glede sestave gornje zbornice. Mi želimo — je zaključil — le to, da si zagotovimo svobodno sodelovanje s pristavi edinstva kakor tudi z vsemi drugimi strankami irskega naroda.

Nemčija

Sodno postopanje proti udeležencem von Kappovega poskusa

LIPSKO, 8. Pred vrhovnim sodiščem se je začela obravnava proti policijskemu ravnatelju von Jagow-u, baronu Wangenheimu in dr. Schiele-u, ki so obtoženi veleizdaje, katero so zagrešili s tem, da so v marcu l. 1920 hoteli sporazumom s von Kappom in Lüttwitz-em spremeniti nemško ustavo nasilnim potom. Von Jagow je izjavil, da ni bil udeležen pri nobenem takem dejanju.

Avstrija

Nov sestanek med Masarykom in Hainischem

DUNAJ, 8. Listi javljajo, da se bosta predsednik čehoslovaške republike Masaryk in predsednik avstrijske republike Hainisch sestala 15. decembra v gradu Sana blizu Prage. Predsednika Hainisch bo spremljal kancelar Schober ter se bo posvetoval v Pragi z ministrskim predsednikom Benešem o nekaterih gospodarskih vprašanjih, n. pr. o vprašanju trgovske pogodbe za uvoz in izvoz, o tranzitnih tarifah in o uredbi postopanja glede potnih listov.

Izgon komunistov iz Avstrije

DUNAJ, 8. Vsled nedavnih neredov je bilo izgnanih iz Avstrije 11 ogrskih komunistov, med njimi vsi bivši komisarji Bela Kuhnove vlade.

Ogrska

Bethlenove izjave o programu nove vlade

BUDIMPESTA, 8. Ministrski predsednik grof Bethlen je razložil narodni skupščini program nove vlade. Naglašal je krščanski in agrarni značaj tega programa ter je rekel, da se je program pod pritiskom razmer nekoliko izpremenil, predvsem spričo dejstva, da je boljševiška nevarnost minila. V borbi proti tajni propagandi — je nadaljeval grof Bethlen — ne bo več treba omejevali osebnih svobod državljanov. Odlok o amnestiji se bo sprejmenil, cenzura se bo odpravila in zakon o strokovnih zvezah se bo tudi spremenil po želji delavstva. Dalje je Bethlen naznanil, da bo vlada predložila zakonski načrt o spremembi volilnega reda. Na podlagi novega volilnega zakona bo prišel srednji sloj, ki je edini v stanu zajamčiti državi trajno stalnost, do glavne besede. Vlada bo dalje sklenila trgovske pogodbe z inozemstvom. Volitev kralja za sedaj ne more biti na dnevnem redu. To vprašanje se bo dalo rešiti samo potom pogajanj mednarodnega značaja. Pri sedanjem položaju Ogrska ne more drugače postopati.

Ljudsko glasovanje v Sopronju

PARIZ, 8. Poslaniška konferenca je sklenila, da se bo ljudsko glasovanje v Sopronju vršilo najkasneje do 13. decembra t. l.

Turčija

Enver paša zavzel Batum.

CARIGRAD, 8. Enver paša, ki je že več časa v Azerbejdžanu proti angorski vladi, je nenadoma zavzel s svojimi četami Batum, kjer je takoj ukazal splošno mobilizacijo. Angorska vlada mu je poslala ultimatum, v katerem mu daja 6 dni časa za izpraznitev Batuma. Z Enver pašo so baje tudi Georgijanci in Azerbejdžani, katere je ogorčilo postopanje angorske vlade, posebno kar se tiče pogodb s Francijo. Vest o zavzetju Batuma je naredila v Carigradu velik vtisek.

Zveza narodov

Komisija Zveze narodov v Albaniji.

ZENEVA, 8. Komitacija Zveze narodov, ki je bila poslana v Albanijo, da zbere polzvedbe, je poslala glavnemu tajniku svoje prvo poročilo. Dne 19. novembra je prišla komisija v Tiranu, kjer so jo sprejela albanska oblastva. Umikanje jugoslovenskih čet do erte, ki jo je določila poslaniška konferenca, se vrši v redu. Komisija je že tudi obiskala Skader ter naznanja, da bo šla v kratkem v Miriditij.

V slovenski družini
slovenski jezik!!

Izjava naših poslancev v parlamentu

Na seji zbornice od 6. decembra so poslali naši poslanci pred glasovanjem o predlogu posl. Pietravalleja, naj se odobrijo izjave vlade glede njene notranje politike, po poslancu dr. Podgorniku sledečo izjavo:

«Ker se je slov. ljudstvo v Julijski Benečiji izkazalo pokorno veljavni zakonem in ker mu je vlada kakor za ironično nagrado odrekla v Julijski Benečiji, zlasti v Istri najelegantnejše pravice socialnega sožitja, tako da smo mi Slovenci v Italiji za državljane tretje vrste, z ozirom na trajna preživetja našega ljudstva, naših kulturnih in celo gospodarskih ustanov in ker vlada ni ugodila pravičnim zahtevam slovenskega prebivalstva novih pokrajin niti na šolsko-kulturnem niti gospodarskem niti upravnem in jezikovnem polju, bo glasovanje slovenskih poslancev, četudi pomeni le nekaj glasov, znamenje, da velika večina prebivalstva Julijske Benečije ne odobrava delovanja vlade.»

Dnevne vesti

Moj prijatelj «Popolo di Trieste». «Popolo di Trieste» od 7. t. m. se kaže v skrbnih zame, ker bi mi radi moglo nepotrebnega izzivanja kak njihov dober vročkrven mladenič znal razbiti vrata, tablo, pisarnico ali obraz. Temu bi se hotel «Popolo di Trieste», kakor pravi, brez pogojno ogniti in zato žrtvuje za «miroljubno in vpludno» članico, kakor ga on imenuje, več kot polovico celega stolca. Tolika skrbnost, miroljubnost in vpludnost od take strani bi bila zares ganljiva in bi zaslužila mojo posebno hvalčevanje, kolikor je znano slovenski barbar, ki so se mi predniki, kakor zatrjuje «Popolo di Trieste», še pred komaj šeststo leti bratili v krasnem podzemlju z jamskim medvedom ali njegovimi potomci. Da, kakor bi se bili moji predniki veselili medveda, ki se ne bi obnašal po medvedje, bi se jaz moral veseliti «Popola», ki se zame boji in je miroljubno in vpludno članice, če Preostaja namreč en «če».

V čem pač obstoji ono moje nepotrebno izzivanje, ki me radi njeja «Popolo di Trieste» tako skrbno, miroljubno in vpludno svari? V tem, da sem pismo, ki sem ga pisal tukajšnjemu generalnemu zastopniku zavarovalnice «Assicurazioni Generali», odpisal v zavistku s slovenskim naslovom. Gre za zasebno poslovno pismo, katerega vsebina se tiče samo pisca in naslovljenca in katerega naslov zanima poleg njiju samo še pošto, nobenega drugega. Na tem ne menja prav nič, da sta pošta in naslovljenec dva zavoda, eden državen, drugi zaseben, in ne dve posamezni osebi, tako da je pismo toliko na pošti kolikor pri naslovljencu ali skozi več rok. Oba zavoda sta prenesena, da bi trpela, da njuni funkcionarji prinašajo pred javnost, kar spada v uradno poslovanje pošte, oziroma natančno poslovanje zavarovalnice. Ker imam pravico to predpostavljati, da dolžnost to domnevat, se lahko zanašam tudi na to, da bosta pošta in zavarovalnica, če kaj ni prav na naslovih mojih pisem, odpravili sami z menoj, brez javnosti in brez «Popola».

Tisto kar spravlja v nevarnost moja vrata, tablo, pisarnico in moj obraz, niso torej slovenski naslovi mojih pisem, nego pisanje lista «Popolo di Trieste», ki piše o stvari, za katero ne bi njegovi dobri vročkrvni mladeniči nikdar zvedeli, in za katero se ne bi, tudi če bi zanj vedeli, prav nič ne razburjali, da ni «Popolo di Trieste» objavil o njej svojega «miroljubnega in vpludnega» članka. Potemtakem bi se jaz veselil «Popolove» skrbnosti, miroljubnosti in vpludnosti, če — to je tisti «če», ki je gori preostalo — ne bi «Popolovo» pisanje tako živo pričalo za upravičenost tiste želje: «dagli amici mi guardi Dio!»

V stvari sami pa opozarjam «Popolo di Trieste» na sledeče. «Generalno zastopstvo» v inkriminiranem naslovu ni, kakor pravi on, prevod imena zavarovalnice «Assicurazioni Generali», nego naziv tistega njenega oddelka, ki vrzi tukaj ravno poslednjo generalno zastopstvo. Naziv kakor generalno zastopstvo, civilni komisariat, delno sodišče, vojno ministrstvo, itd., se vendar smejo vedno predstavljati. Pri imenih, posebno če so protokolarne, se pa je pač res treba ravnati po zakoniti volji njihovega lastnika. Če bi «Popolo di Trieste» to priporočal raznim državnim, zlastnim finančnim in sodnim oblastvom, glede protokolarnih ali drugače zakonito določenih imen naših društev, družab, združenj in drugih zavodov, bi storil zares potrebno in koristno delo. V inkriminiranem naslovu sem rabil ime «Assicurazioni Generali» neprestavljeno in je torej «Popolovo» očitano brez vsake podlage. Vendar se ne bi bil zagrešil proti zakoniti volji zavoda, niti če bi bil pisal «Obča zavarovalnica», ker dasi morda to ime ni protokolarno, ga «Assicurazioni Generali» same kaj radi rabijo v svojih slovenskih oglaših, svojih slovenskih policah in v svojih slovenskih pobotnicah.

Dr. Josip Willan.
1. decembra 1921. na Dunaju in 13. julija 1920. v Trstu. Dunaj je preživel dne 1. decembra strašen dan. Po njegovih ulicah

je divjal vihar silnih demonstracij proti neznošni dragini. Ogorčenje gladijočih širokih mas je gotovo upravičeno v polni meri in nič čudnega ni, če je prišlo do eksplozije proti brezvestnim izkoriščevalcem, ki nič ne delajo, a vendar živijo v razkošju, dočim si delavni sloji ne morejo več dobiti najpotrebnejšega za vsakdanje življenje. Toda, kakor je že to v navadi, so tudi to upravičeno gibanje izrabili nečisti zločinski elementi, da so plenili in ropali. Škode, ki so je povzročili, štejejo v milijarde. Silno so trpeli hoteli, restavracije in kavarne. Sedaj pa čitamo v dunajskih listih, da bodo oškodovani hotelirji in kavarnarji zahtevali odškodnino od dežele in države, ker jo zavarovalne družbe odrekajo. A tega ne bodo zahtevali samo za škodo na podjetjih, ampak tudi za škodo, ki jo trpe njihovi uslužbenci! — Spričo teh dogodkov na Dunaju se nam oživlja spomin na črni dan 13. julija 1920., ko so istotako nečisti elementi zažgali naš «Narodni dom». Naša hranilnica, stanovanjci v njenem porušnem poslopiju in uslužbenci v njem, so tudi pretrpeli ogromno škodo. Tudi pri nas je bilo splošno prepričanje, da bo država če že ne iz drugega razloga, pa vsaj v interesu pomirjenja razburjenih in globoko užaljenih duhov prihitela oškodovancem na pomoč. To je bilo tembolj upravičeno, ker je ugotovljeno, da bi bila oblastva ob količak resni volji mogla preprečiti strašni zločin. Nečemo trditi, da je oblastvo hotelo zažig našega «Narodnega doma». Ali resnica je, da so pri zažigu sodelovali činitelji, ki so odvisni od oblasti. Pravno stran — ali je država dolžna poravnati škodo — puščamo na strani. Gotovo pa je, da veže državo moralna dolžnost. Treba je tudi uvaževati, da bi bila odškodnina za veliko državo malenkost, dočim pomeni škoda za oškodovance najhujši udarec. Poldrugo leto je minulo od zažiga «Narodnega doma», a se stoji tam črne ruševine razdejanega poslopja, še holi oškodovance silni udarec. Ali niso te ruševine v sredini mesta nečisten spomenik za veliko državo...? Mi gledamo z žalostjo v srca na te ruševine, ali spričo njih bi se morali drugi — sramovati!

Mosconi in republikanci. Pred par dnevi smo poročali o hudih napadih republikanske stranke na generalnega civilnega komisarja Mosconija ter poudarili, da ostri in zelo težki očitki ne morejo ostati brez posledic. Senator Mosconi ni mogel in ni smel molčati, on ni smel preiti z zmigom ramen resnih obdolžitev. Naša notica se je končavala s stavkom: Radovedni smo, kako se bo stvar nadalje razvijala. Danes prinaša dopisni urad Steiñari vest, ki poroča o nadaljnjem razvoju zadeve tako-le: Spričo napadov, ki so bili tudi osebni in so šli proti senatorju Mosconiju, generalnemu civilnemu komisarju za Julijsko Benečijo, radi najnovejše neuspele politične stavke, se je zdelo senatorju Mosconiju primerno, da naslovi na ministrskega predsednika pismo in ogorčeno protestira proti napadom, ki so očitno prepleteni z neresnico. Predsednik Bonomi je takoj odgovoril senatorju Mosconiju, rabil je zelo tople izraze in mu potrdil popolno zaupanje in spoštovanje vlade.

Priznati moramo, da nas je razvoj te resne zadeve presenetil. Pričakovali smo mesto ogorčenja in pisem drugačno razbistrih stvari. Cene v Trstu tekom meseca novembra. Tukajšnji magistrat javlja, da so se cene živilom meseca novembra, kakor tudi meseca oktobra nekoliko zvišale. Parmezanski sir je poskočil od 26 lir na 28 lir za kg; jajca od 85 stotink na 90 stotink; sadje od 3'10 lir na 3'18 lir. Na drugi strani pa se je cena mesa vsled uvažanja znižala za prednje dele s kostjo od 7'40 na 6'40. Cene stanovanj, razsvetljave in kurjave so ostale neizpremenjene, dočim so cene papirnatih izdelkov nekoliko padle, vendar pa ne toliko, kolikor so se zvišale cene posodi. Neizpremenjene so ostale cene perila in listov, obleka pa je poskočila od 25'44 na 28'15, tako da je tudi splošni indeks poskočil od 112'98 na 113'52. Zanimivo je primerjanje med cenami in indeksi tega leta s prejšnjim letom. Predvsem se da ugotoviti, da je indeks za kat. mesec 1. 1921. nižji od indeksa za isti mesec 1. 1920. Indeks za november tega leta je za 2 točki nižji od indeksa prejšnjega leta, ki je bil 115'32. Če se torej še upošteva tendenca sedanjega letnega časa, ko po navadi cene rastejo, se da trditi, da se nahajamo pred tendenco za splošnim znižanjem cen, ki pa je še preneznatna in ki traja premalo časa, da bi določevali kaj za naprej. Nadaljujoč primerjanje letošnjega novembra z lanskim, se lahko ugotovi, da so se znižale cene tem-le predme-

tom: slanina, olje, meso, sladkorju, sadju, dočim so poskočile cene kruha, rižu, testenini, krompirju, zelenjavi, maslu, jajcem in svinjini. Neizpremenjene so ostale cene fižola, sirov, mleku, kavi in vinu. Porasle so tudi cene stanovanj, a padle cene obleki, razsvetljavi in kurjav.

Spodaj objavljamo indekse za rastenje in padanje cen od julija 1920. do decembra 1921. Ti indeksi so računani po tedenski bilanci delavske družine. Podlaga jim je mesec julij 1920, in sicer po sklepu Statistične zveze italijanskih mest, ki je bil sprejet od vseh italijanskih občin. Tako zbrani podatki imajo le ta namen, da pokažejo tendenco cen živilom k rastenju ali padanju. Indeks za julij 1920., ki je vzet za podlago drugim, je 100. V avgustu 1920 je znašal indeks 100'52, v septembru 104'98, v oktobru 107'65, v novembru 115'32, v decembru 118'94, v januarju 1921. 117'36, v februarju 115'79, v marcu 119'76, v aprilu 119'18, v maju 113'98, v juniju 108'26, v juliju 103'08, v avgustu 108'95, v septembru 111'50, v oktobru 112'98 in v novembru 1921 113'52.

Svetovna mladina! Vabite se na važen sestanek, kateri se bo vršil v nedeljo 11. t. m. ob 9. uri in pol v starih prostorih.

Skladiščni. Dramatični krožek v Škodu ponovi prihodnjo nedeljo 11. t. m. ob 4. uri popoldne v gledališki dvorani Gospodarskega društva ljudsko igro «Cigani». Vabimo vse okoličanske vasi, da se udeležijo v čim večjem številu igre, ki se je tako izvrstno vprizorila minulo soboto in jim bo nudila obilno užitek.

Dramatični odtok Šentjakobske «Čitalnice». Danes ob 7½ zvečer vaje. Vsi člani naj bodo prisotni. Vpisujejo se tudi novi člani in članice.

Vodstvo.

Iz tržaškega življenja

Štirje oboroženi tolovaji so se pojavili v uradu ravateljstva mestnih tramvajev in odnesli v navzočnosti štirih tramvajskih uslužbencev 3 tisoč 500 lir. V zadnjem času so stopili v našem mestu kakor tudi v okolici na dnevi red nezasišni roparski napadi.

Predsednočnim je se dogodil nov slučaj tolovajstva. V ulici Giulia št. 39 se nahaja ravateljstvo mestnih tramvajev. V uradu, kjer oddajajo tramvajski uslužbenci med dnevnim inkasiranim denar, so se nahajali pred snočnim okoli polnoči štirje tramvajski uslužbenci, ki so bili v medsebojnem razgovoru, in blagajnik g. Karl Perlevec, ki je sedel za svojo pisalno mizo. V bližini pisarni so se nahajali še štirje uradniki.

Manjkalo je jedva deset minut do polnoči. V tem hipu se odprejo vrata pisarne in vstopil je tolovaj velike postave s samokresom v roki. Približal se je tramvajskim uslužbencem in jih prisilil, da so dvignili roke. Kmalu potem je vstopil v urad drugi s samokresom oborožen tolovaj. Ta se je nameril proti blagajniku. V tem hipu sta vstopila v urad še dva oborožena tolovaja. Ta dva sta se postavila s samokresom v roki k vratom.

— Izroči mi denar! — je zavpil tolovaj, ki je stal pred blagajnikom.

Blagajnik ni vedel če sanja ali bdi. Toda v razburjenosti je hotel planiti proti tolovaju, a se je pri tem spotaknil in padel. Ko je videl, da ni druge rešitve, je pobežal na dvorišče. Tolovaj pa ni ugibal, kaj naj ukrene: planil je k predalu blagajnikove pisalne mize in odnesel iz njega 3 tisoč 500 lir. Ko je imel predren tolovaj v roki rečeno svoto, je namignil tovarišem in vsi štirje so izginili iz urada. Za tolovaji ni najti še sledu.

«Hitro... hitro... Trije ljudje so mrtvi.» Bilo je okoli polnoči, ko je telefoniral neki Herman Bonetich na rešilno postajo: — Hitro... hitro gospodje zdravniki. Trije ljudje so mrtvi: moj oče, mati in še nekdo... Naslov: ulica Pondares št. 11 —

Službojoči zdravnik, misleč, da je res, kar je govoril hudomušnež, se je podal nemudoma na lice mesta, da ugotovi resnico. Toda v ulici Pondares ni nihče vedel o «treh mrtvih». Policija je prišla hudomušneža, ki je bil v rožkah. Hudomušnež je plačal na policiji za ta «špas» 50 lir.

Aretacija. Aretiran je bil 29 letni Anton Dodich, uslužbenec na parniku «Belvedere», ker je kradel na rečenem parniku ruhe in drugo perilo.

Tudi Natala Lonzarja so spravili pod ključ radi tatvine. Policija na sledi roparski družbi? — Dve sumljivi osebi aretirani. Roparski napad na katinarski cesti, kjer so bile oropane tri gospe 250 lir, sofer pretepen in avtomobil vžrel v jarek; roparski napad na uradnika Lucijana Gottarda, ki je bil oropan 50 tisoč lir; roparski napad v delavski zadrugi pri Sv. Mariji Magdaleni; roparski napad v ulici Media in predčerašnji roparski vpad v ravateljstvo mestnega tranjava, so vzbudili v mestu veliko ogorčenje. Policija se trudi, da bi prišla tem tolovajem na sled. Toda doslej je prišla le dva sumljiva možakarja, ki sta najbrž vpisana v roparsko družbo. Domnevna roparja sta bila aretirana predsednočnim v staromeški gostilni «Al Batirame». Možakarja, ki se pišeta Marijan Rocco in Franc Gottardis, sta bila preiskana. Pri prvem se je našla krinka, a pri drugem dve bodali. Oba domnevna roparja sta bila odpeljana v zapor.

sami opravili proti štirim? Oni bi vas kmalu premagali in potem bi bila ena smrt več! — Ne — saj mate gotovo orožje, vaš oče in vaša žena. Potepuhov se ne bojim in saj veste, da sem neustrašen.»

«Da, da — in zdaj ste pripravljene žrtvovati življenje za one, ki ste jim preje sami grozili. Hvala vam — hvala vam iz srca, gospod, — toda ne upam se vam odpreti.»

«Če nečete, gospodična, ostanem pa tu, čeprav brez orožja in le težko v stanu boriti se s štirimi dobro oboroženimi razbojniki. Toda vseeno ostanem tu, da vam dokažem, da vas hočem braniti pred kakršnikoli napadi — da, celo tu, pod mljim nebom.»

«Potem bom jaz kriva vaše smrti! Ne, tega ne smem dopustiti. O! Prisezite, prisezite pri vsem, kar vam je sveto in čisto, da me ne varate! — Prisegam pri vaši duši, gospodična, ki mi je svetjeja kot vse drugo!»

Okno se je zaprlo in kmalu je bilo zgoraj opaziti luč. Minuto kasneje je Potsova hčerka odprla vrata. V desni roki je držala svečo, barva njenih lic pa se je spreminjala od škrlatnoredčega do mrtvaške bledosti. Njeava leva roka, v kateri je držala skrit samokres, ji je visela ob strani. Filip je opazil to varnostno odredbo, da je ni razvnel in skušal dedico pomiriti.

«Gospodična,» je rekel, predno je vstopil, «če imate še vedno pomisleke, da bi me spustili noter, če je čas, da me odlošite; toda radi vas samih vas prosim ne storite tega. Še pred

Vesti z Goriškega

KOMISIJA ZA UGOTOVITEV IN LIKVIDACIJO VOJNIH ŠKOD. Predsedništvo delovnega odbora javlja: Imeniki izvedencev za komisijske za ugotovitev in likvidacijo vojniš škod, ki so bili že svojčas objavljani, so radi prememb (izbris, vpisi in popolitve) z dodatnimi seznami vnovič javnosti na vpogled v delnihih uradih v Gorici (Viale XXIV Maggio 1, 1. nadstropje soba št. 9) v uradih in sicer do 9. decembra t. l. Kdor misli predlagati katerokoli premembo imenikov ali vložiti v tej stvari pritožbo, naj se obrne na delnihi odbor najdalje do 9. tekočega meseca.

Štorje. «Kmetko izobraževalno društvo Štorje» izreka najiskrenejšo zahvalo vsem darovalcem, ki so količak pripomogli do številne izpopolnitve društvene knjižnice, ki je bila med vojno deloma zanemarjena. Knjiga bodi mladini v poduk in vzpodbudo. Zato se čitatelji že vnaprej zahvaljujejo nadaljnim darovalcem. Darovane knjige hvalozno sprejema knjižničar. Odbor.

Vesti iz Istre

«Prosveta» Boršt. Podpisani odbor se tem potom najskrajše zahvaljuje Šentjakobski «Prosveti» za prireditev, ki jo vprizorila v Borštu 20. m. m. Cisti dobiček gre domaći «Prosveti». Obenem se tem potom zahvaljuje pevskemu društvu «Slovenec» in domačemu godbenemu društvu za prijateljsko sodelovanje, nadalje vsem, ki so pripomogli k dobremu uspehu in vsemu občinstvu za obilno udeležbo. — Odbor borštanske «Prosvete».

Vodstvo.

Vesti z Notranjskega

Idrija. Ciril-Metodova ženska podružnica v Idriji je priredila 5. t. m. v gledališki svojim članom in njih malčkom Miklavžev večer.

K izvrstnemu uspehu so pripomogli cenjene darovalke in darovalci, zlasti tudi občinski komisar z obilnimi prispevki ter naše vrolo dijaštvo z marljivim sodelovanjem.

Najiskrenejše se jim zahvaljuje tem potom Odbor.

DAROV

V počeščenje spimna pok. Leopolda Miliča, daruje Josipina Furlani 10 lir za Sv. Ivansko božičnico.

MALI OGLASI

NAJBOLJ MODERNE spalne sobe, obednice, kuhinje, vzmeti, žimnice itd. se prodajajo po zelo nizkih cenah v ulici Solitario 2, II. 2250

ZAHVALA.

V globoki žalosti vsled bridke izgube našega iskreno ljubljenega soproga oziroma očeta

Leopolda Miliča

se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo pekovski zadrugi ter vsem osebam, ki so se udeležile v tako častnem številu pogreba, kakor tudi darovateljem vencev. — Bog plačaj vsem!

TRST, 8. decembra 1921.

ZALUJOČA DRUŽINA.

†

Potrti vsled neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je naša ljubljena

Josipina Markežič

roj. Janovsky

preminula po dolgi in mučni bolezni dne 6. t. m. Pogreb drage pokojnice bo v petek 9. t. m. ob 9'30 iz sanatorija v Ancaranu v Dekani.

Koper - Ljubljana, 7. decembra 1921.
Rodbini MARKEŽIČ - JANOVSKY.

Zahvala.

V globoki žalosti vsled bridke izgube naše preljubljene hčerke in sestre

Elize Trampuš

izrekamo prisrčno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, ki so blagopokojnici plemenito izkazali zadnjo čast.

697 DRUŽINA TRAMPUS.

OSOBE za gostilne, krčme, restavracije in razpologo. Provveditorio Nazionale, Via S. Lazzaro 25. 2247

SLUŽKINJE in kuharice za krčme in gostilne išče Provveditorio Nazionale Via S. Lazzaro 25. 2249

IZKUSENA babica sprejema noseče na dom. Chiozza 50, pritičje. 2247

SREBRNE krone kupujem in plačujem več kot drugi kupci Via Valdirivo 36, II. 2217

POSESTVO, 15 minut oddaljeno od mesta prodam. Naslov pri upravitelstvu. 2213

KREPKEGA pekovskega vajenca sprejema takoj pekarna Mislje, Sv. Peter na Krasu. 2243

POZOR AMERIKANCI! Proda se posestvo obstoječe iz dveh enonadstropnih hiš, (v eni se nahaja staroznana, dobrodoča gostilna) gospodarskega poslopja, nji v dveh vrtov, od katerih eden je urejen za gostilno. Gostilna se nahaja tik farne cerkve v večjem kraju ob železnici. Ponudbe pod «Ugodna prilika» na upravništvo lista. 2242

DVE HIŠI, pripravni za vsako obrt, z velikimi sadnimi vrtom in zemljiščem se prodaja. Natančnejša pojasnila daje K. Pavšek, II. Bistrice št. 11. 2246

MOTOR na bencin, 12 konjskih sil, v dobrem stanju, se prodaja. Obrniti se na lastnika Janiča Vincenc, v mlinu v Vipoljah pri Gortici. 2246

KRONE srebrne in zlate, plačuje po najvišjih cenah Pertol, Via S. Francesco 15, II. 50

PRSNI SIRUP, najboljšo sredstvo proti kašlju, prehlajenju in influenci se dobiva v lekarni v II. Bistrici. 62

VRTNARIJ POZOR! Takoj se prodaja lepo vrtarsko posestvo v lepem kraju pri Mariboru. Cena ugodna. Pojasnila daje A. M. Pobrežje pri Mariboru, Nasipna cesta 44. 2182

POZOR! Srebrne krone in zlato po najvišjih cenah plačuje edini grost Bellei Vita, Via Madonna 10, I. 38

NOVE POSTELJE L 95.—, vzmeti 60.—, žimnice z morsko travo 50.—, z volno 130.—, nočne omare, chiffoniers, omare, popolna soba po zmernih cenah. Fonderia 3. 2238

ZLATO in srebrne krone plačam več kot drugi kupci. Albert Povh, urar, Mazzini 46 (v bližini drvenega trga). 44

Srebrne krone

kupujem in plačujem po cenah, ki jih drugi ne moreje plačati. (957)

Via Pondares št. 6, I.

LEOPOLD VUK

čevlarski mojster v Sv. Križu 363 ima istotam

trgovino čevljev in usnja

na drobno in debelo ter sprejema naročila in poprave.

Podružnica v Nabrežini pri postaji.

Istotamso naznanja, da nima nič skupnega v trgovini s čevlarskim mojstrom g. Paulino, tudi v Sv. Križu. 962

Najstarejši slovenski čenarni zavod.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom,

uraduje v svoji lastni hiši

ulica Torrebianca šte. 19, I. n.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.

Daje posojila na vknjižbe, menjice, zastave in osebne kredite. — Obrestna mera po dogovoru.

Uradne ure za stranke od 9 do 13.

Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Št. telef. 25-67.

Naročajte in širite

„EDINOST“

PODLISTEK

KAPITAN MARRYAT

Leteči Holandec

Roman

(13)

Ceprav ni pri odhodu iz svojega doma nič pazil, v katero smer je pot ubral, je vseeno pokrajno dobro poznal in si bil takoj na jasnem kje mora ležati Pootsova hiša. V največjem diru je tekel tja, kamor je dospel še v manj kot v dvajsetih minutah.

Kot po navadi je bilo vse tiho, vrata pa zaprta. Filip je trkal in trkal, pa dobil ni nobenega odgovora; postal je nestrpen. Myrheer Poots je najbrže moral h kakemu bolniku in zato ga ni bilo doma. Torej je Filip zelo glasno zaklical: «Gospodična, če mogote vsega očeta ni doma, čujte kaj vam povem. Jaz sem Filip Vanderbecken in sem ravnokar prisluškval štirim potepuhom, ki so skovali načrt vašega očeta umoriti in ga upleniti. Še prej kot v eni uri bodo tu in zato sem na vsi moči tekel semkaj, da vas o tem obvestim in kolikor mi je mogote, skušam braniti. Pri relativni, ki ste mi jo zjutraj vrnili, vam prisegam, da govorim čisto resnico.»

Filip je čakal nekaj časa, ne da bi dobil kak odgovor.

«Gospodična,» je spet začel, «odgovorite mi, če vam je kaj do tega, kar vam mora biti še

dragocenejšo od premoženja vašega očeta. Odprite okno in čujte, kaj vam moram povedati: Bodite brez skrbi, saj sem vas že videl! Malo časa zatem se je vrhno okno odprlo in prikazala se je vilinska postava Pootsove hčerke.

«Kaj hočete ob tej neprimerni uri? Le nerazložno sem vas slišala, ko ste govorili pred vrati.»

Filip ji je podrobno povedal vse, kar je slišal in prosil, naj ga spusti v hišo, da jo bo lahko branil.

«Premislite vendar, kar sem vam povedal. Namenili so vas enemu izmed zločincev, ki mu je menda Baetens ime. Vem, da vam ni do denarja, toda pomislite vendar nase